

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2229/2022
17.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Драгане Бољевић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Шљивар Влаовић, адвокат из ..., против тужених малолетног ББ, чији је законски заступник мајка ВВ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Милка Ћалић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 335/21 од 29.07.2021. године, у седници одржаној 17.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 335/21 од 29.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 242/20 од 11.02.2021. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се измени пресуда Првог основног суда у Београду П2 1382/11 од 27.09.2011. године у ставу трећем изреке и обавезе тужилац да на име доприноса за издржавање мал. туженог ББ плаћа месечно износ од 5.000,00 динара, почев од 24.03.2014. године као дана подношења тужбе, па убудуће док за то постоје законски услови, или док се ова одлука не измени другом судском одлуком сваког 01. до 10. у месецу за претходни месец, на рачун законске заступнице мал. тужиоца мајке ВВ, као неоснован. Другим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 335/21 од 29.07.2021. године, првим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што је тужилац обавезан да на име доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно износ од по 20.000,00 динара, почев од 24.03.2014. године па убудуће, док за то постоје законски услови, сваког 01. до 10. у месецу за претходни месец на рачун законске заступнице мал. ББ, мајке ВВ. Другим ставом изреке, потврђена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, којом је тужилац тражио да се његова обавеза да доприноси издржавању мал. ББ почев од 24.03.2014. године смањи за разлику између досуђеног износа од 20.000,00 динара до траженог смањења

од 5.000,00 динара месечно, као и у ставу другом изреке и у том делу жалба тужиоца је одбијена као неоснована. Трећим ставом изреке, овом пресудом промењена је пресуда Првог основног суда у Београду П2 1382/11 од 27.09.2011. године у ставу трећем изреке. Четвртим ставом изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу, тужени су благовремено изјавили ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, а у вези члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. ЗПП јер супротно ревизијским наводима другостепени суд није утврдио другачије чињенично стање у односу на чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, али је извео другачији закључак о основаности тужбеног захтева из утврђеног чињеничног стања, што није битна повреда поступка, нити битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП. Осим тога, указивање тужених на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Првог основног суда у Београду П2 1382/11 од 27.09.2011. године разведен је брак тужиоца и тужене ВВ, њихово заједничко дете мал. ББ поверен је мајци на самостално вршење родитељског права, а тужилац је обавезан да на име доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно 200 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, почев од 27.09.2011. године, као дана доношења одлуке, па убудуће док за то постоје законски услови или се та одлука не измени. Малолетни ББ је рођен ...2008. године, у време доношења претходне пресуде имао је три године, а у време доношења побијане пресуде има 13 година и похађа 7. разред основне школе.

Трошкови школовања и ваншколских активности су нове околности на страни мал. ББ, а његове укупне месечне потребе појединачно наведене у нижестепеним одлукама су 50.000,00 динара. Тужена се бави адвокатуром и месечно остварује приход око 80.000,00 динара, док постоје периоди када и не остварује месечну зараду. Тужена са малолетним дететом од 2012. године живи у стану који су јој купили родитељи и за који плаћа трошкове у износу од 23.000,00 динара, других непокретности нема, а поседује аутомобил. Тужилац живи сам у стану у власништву његових родитеља и плаћа 60% трошкова становања (око 15.000,00 динара), запослен је као фармацеутски техничар у апотеци, остварује приходе у износу од 46.000,00 динара, не поседује непокретности, нити аутомобил. У време доношења претходне пресуде тужилац је радио у Црној Гори и остваривао зараду од око 700 евра месечно, а досуђени износ од 200 евра на име издржавања одређен у споразуму са туженом редовно је плаћао до децембра 2013. године, док је радио у Црној Гори. У Србију се вратио 2014. године,

када је засновао радни однос у апотеци у ..., где поново ради од 2018. године Тужилац остварује редовна примања, радно је способан и не остварује додатне приходе.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 160. – 164. Породичног закона, а имајући у виду околности које су се од доношења раније пресуде измениле, како на страни тужиоца, као дужника издржавања, тако и на страни малолетног ББ, као повериоца издржавања закључио да се нису стекли услови за смањење обавезе тужиоца одређене ранијом пресудом и тужбени захтев одбио као неоснован.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду налазећи да су се у овом случају стекли услови за измену раније донете одлуке о издржавању мал. ББ, имајући у виду све околности конкретног случаја, како измењене околности на страни мал. туженог, тако и могућности тужиоца као дужника издржавања, а са тим у вези и околност да је евентуално недостајућа средства тужилац дужан да обезбеди допунским радом, те да је износ од 20.000,00 динара адекватан допринос тужиоца који би уз допринос законске заступнице, како новчани тако и онај који се огледа у свакодневној бризи и старању о малолетном ББ, могао бити довољан за подмирење његових свакодневних потреба. Осим тога, другостепени суд закључује да обавеза тужиоца више не може бити досуђена у валути евро, с обзиром да тужилац од фебруара 2014. године зараду не остварује у Црној Гори, већ у Србији.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд закључио да је тужбени захтев за измену раније одлуке делимично основан, налазећи да су се околности на основу којих је донета претходна одлука измениле у мери која би оправдале измену раније одлуке у погледу висине доприноса тужиоца издржавању мал. туженог прописане одредбом члана 164. Породичног закона и обавезао тужиоца да издржавању туженог мал. ББ доприноси са 20.000,00 динара месечно од своје зараде коју остварује код послодавца

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одредбом члана 160. Породичног закона је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза за издржавањем других лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Када се одређује висина издржавања по члану 162. став 3. истог закона када је поверилац издржавања дете висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете каква ужива родитељ дужник издржавања.

Супротно ревизијским наводима, а полазећи од наведених одредаба материјалног права и правилно утврђених могућности тужиоца, као дужника издржавања и потреба мал. туженог као повериоца издржавања, применом критеријума

за одређивање издржавања садржаних у члану 160. Породичног закона, и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, правилно је другостепени суд оценио да је тужилац у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа по 20.000,00 месечно од својих редовних примања, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи, као и могућност да се додатно радно ангажује. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета које је школског узраста, у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција тужиоца као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање мал. детета обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета. Код наведеног, по оцени Врховног касационог суда, ревизијом се неосновано оспорава правилност примењеног материјалног права. Осим тога, наводи ревизије којима се указује да тужилац не плаћа издржавање за мал.дете нису од утицаја на одлуку о обавези давања издржавања у смислу наведених одредаба Породичног закона.

Осталим ревизијским наводима тужених, посредно или непосредно, се оспорава чињенично стање које они сматрају битним а које, по њиховом мишљењу, није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Наводи ревизије, којима се указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање не могу бити дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање.

Врховни касациони суд није ценио наводе истакнуте у допуни ревизије тужених од 04. 01.2022. године, имајући у виду да је иста поднета неблагоприятно сходно одредби члана 403. став 1. ЗПП

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**